

14. 8. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

První rozsudek v hromadném řízení: Co napovídá o budoucnosti tohoto institutu?

Je to již nějaký čas, kdy ve veřejném prostoru rezonoval výsledek historicky první hromadné žaloby v České republice. Městský soud v Praze dal za pravdu žalující straně a podané žalobě téměř v celém rozsahu vyhověl.[1] Je to ale jen pár dní, kdy došlo ke zveřejnění samotného písemného vyhotovení rozhodnutí soudu. Text rozsudku přitom skýtá několik zajímavých poznatků o pozadí a průběhu celého sporu, které širší veřejnosti nemusely být doposud známy. A tak přestože v celé věci dosud nemusí být dobojováno - oběma stranám aktuálně běží lhůta pro podání odvolání - uvedené nikterak nebrání tomu na několik takovýchto poznatků čtenáře upozornit.

Stručná rekapitulace dosavadního řízení

Pro ty, kteří by nebyli s pozadím historicky prvním hromadným řízením doposud obeznámeni, stručně připomeňme, že jeho předmětem byla žaloba podaná ze strany neziskové organizace OnlineADR.cz, z.ú., proti společnosti Postýlkov s.r.o.

Žalovanému bylo vyčítáno, že ačkoliv od několika desítek spotřebitelů vyinkasoval zálohy na jimi objednaný dětský nábytek, zboží nikomu z nich nedodal a obdržené peníze nevrátil. S výjimkou čtyř hromadníků, jak se přihlášení spotřebitelé v kontextu hromadného řízení označují, soud všem ostatním přihlášeným nárokům vyhověl.

Předmětem tohoto příspěvku není analyzovat veškeré úvahy soudu a provedené hmotněprávní posouzení věci - uvedené by nebylo žádoucí už jen s odkazem na nepravomocný stav řízení. Záměrem je spíše vyzdvihnout, co předmětné rozhodnutí poodhaluje z pohledu specifik a zvláštností hromadného řízení a co tak může mít přesah do dalších podobných sporů v budoucnosti.

Certifikační fázi neradno podceňovat

Jeden z důležitých aspektů, které je z pohledu posuzovaného hromadného řízení nutné zmínit, je skutečnost, že žalovaný byl v řízení po dlouhou dobu zcela nečinný. Aktivně se začal bránit teprve na prvním nařízeném jednání ve věci, tj. více než půl roku po podání žaloby. Uvedené však pro něj vedlo v řízení k tomu, že bylo nutné odmítnout některé jeho výhrady, které by sice z pohledu hromadného řízení mohly mít určitou relevanci, pro svou povahu se však měly řešit v certifikační fázi. Tedy fázi, kdy soud rozhoduje vůbec o přípuštění hromadné žaloby, a proti jehož rozhodnutí lze podat odvolání.

Ponaučení, které z rozsudku plyne, je výslovné potvrzení nutnosti důsledně odlišovat, jaké povahy jsou vznášené námitky, a pro ty z nich, které mají relevanci pro úvahy soudu stran přípuštění hromadné žaloby, neotálet z pohledu žalovaného s jejich uplatněním. V pozdější (meritorní) fázi řízení na ně totiž soud nemusí brát zřetel. Příklady ze zahraničí přitom ukazují, že certifikační fáze má z pohledu žalovaného často zásadní význam, resp. při kvalifikovaně vedené obraně lze hromadnou žalobu v dané fázi zcela odvrátit.

Na druhou stranu předmětné rozhodnutí rovněž ilustruje, že byť některé nároky byly podkladem pro

vydání usnesení o certifikaci, neznamená to automaticky, že jim bude v celém rozsahu vyhověno. V projednávané věci uvedené odráží skutečnost, že vůči několika spotřebitelům bylo řízení o jejich nároku zastaveno. Vyšlo totiž najevo, že i když o tom v certifikační fázi žalovaný žádnou zmínku ve svých prospěch neučinil, tito spotřebitelé ve skutečnosti objednané zboží obdrželi. To, že ke zboží mají určité výhrady, spadá do režimu odpovědnosti za vady a nejde tak svou povahou o typový nárok, pro které bylo hromadné řízení zahájeno. Jinými slovy pro posouzení důvodnosti a výše těchto čtyř uplatněných nároků jsou relevantní jiná skutková zjištění a jiné právní úvahy než v případě všech ostatních.

Uvedené lze konkrétně ilustrovat na přihlášce číslo 9 znějící na částku 23 706 Kč. Ta byla připojena již k žalobě a tím například i spoluvytvářela nezbytný počet hromadníků, kterých musí být pro připuštění žaloby minimálně 10. Byl-li by žalovaný v certifikační fázi aktivní, mohl proti nároku vznášet námítky. Stěžejní však v kontextu naznačené úvahy zůstává, že tento typ nedostatku nepodřazoval soud do okruhu věcí, jejichž řešení se koncentruje výlučně do certifikační fáze a u nichž by se žalovaný svou pasivitou připravil o možnost proti danému nároku ubránit.

Na co pamatovat při přípravě žaloby

Další záležitostí, která stojí v rozsudku za povšimnutí, je "nenápadný" apel soudu na subjekty podávající žalobu, a to hned v několika směrech. Jako první lze zmínit poukaz soudu na povinnost žalobce řádně přezkoumávat obdržené přihlášky a ty z nich, které v duchu ustanovení § 35 zákona o hromadných řízeních požadují přiznat něco jiného nebo jinak překračují vymezený předmět řízení, do seznamu hromadníků nezahrnovat.

Proč má uvedené význam? Protože soud žalobce za dané pochybení sankcionoval, a to při rozhodování o náhradě nákladů řízení. V tomto konkrétním případě šlo o čtyři výše zmiňované přihlášky, ohledně nichž bylo řízení zastaveno. Žalobce tím, že do seznamu přihlášek nesprávně zahrnul i ty, které byly podány nad rámec hromadného řízení, z procesního hlediska zavinil, že řízení muselo být v tomto rozsahu zastaveno. Soud tak nárok žalobce na náhradu nákladů řízení poměrně snížil. Aspekt, který jistě stojí za to mít z pohledu žalobce u budoucích řízení na paměti.

S uvedeným náhledem navíc velmi úzce souvisí i další výhrada soudu, totiž že úrok z prodlení bylo možné z celkového počtu pěti desítek hromadníků přiznat pouze dvěma z nich, neboť jen tito dva výslovně vtělili daný nárok do své přihlášky. Byla to přitom dle soudu nezisková organizace jakožto žalobce, kdo mohl tomuto následku předejít: *"Žalobci přitom nic nebránilo v tom, aby o tom hromadníky poučil a vedl je k tomu, jak své přihlášky případně doplnit, a to postupem podle § 34 z. h. ř. ve spojení s § 9 odst. 3 z. h. ř."* (bod 68 rozsudku).

Je přirozené, že žalobci, žalovaní, právní zástupci i soudy se všichni budou nějakou dobu učit, jak s novinkou v podobě institutu hromadné žaloby pracovat. S každým dalším řízením budou nepochybně přibývat nové a nové poznatky, jež budou postupně poodhalovat, na co všechno je třeba v hromadném řízení specificky pamatovat. Právní praxi se pak nabízí prostor na tyto aspekty průběžně poukazovat, jako se o to pokouší i předkládaný příspěvek.

Vliv odměny žalobce na chování spotřebitelů?

Výše zaznělo, co se jeví vhodné mít při sepisu žaloby, resp. koncipování obrany na paměti. Učíme nyní ještě poznámku o jednom dalším aspektu hromadného řízení, který text rozsudku napomáhá poodhalit.

Konkrétně o tom, jaké plnění se hromadníkům (prozatím nepravomocně) na základě rozsudku dostalo. Ne každý si totiž uvědomuje, že jednotliví spotřebitelé neobdrželi celou výši zálohy, kterou v

minulosti společnosti Postýlkov uhradili, ale že z každé zálohy putovalo 16 % na odměnu žalobce. Není tedy pravda, jak v některých komentářích občas mylně zaznívá, že by odměna žalobce byla jakousi sankcí hrazenou žalovaným nad rámec jeho povinnosti vrátit původně obdržené finanční prostředky a hromadníky to vůbec nic nestálo.

Odměna žalobce bude jistě v řadě případů zcela záslužná za podstoupené riziko i vynaložené úsilí. V duchu výše uvedeného je však v každém případě vhodné pamatovat na to, že pokud kdokoliv ze spotřebitelů uvažuje o zapojení do hromadné žaloby, měl by si být vědom toho, že výše odměny žalobce, která může být v usnesení o certifikaci stanovena právě až na 16 % z přisouzeného plnění, představuje něco, o co jim v případě úspěchu žaloby přijde na účet méně.

K tomu je samozřejmě nutné jedním dechem dodat, že hromadníci díky institutu hromadných žalob benefitují v celé řadě oblastí, např. z nulových nákladů na soudní poplatek či právní zastoupení, které by v případě individuálního soudního sporu museli zpravidla hradit. Přesto se nelze ubránit například následující úvaze, totiž že si lze docela dobře představit scénář, kdy v budoucnu ne jeden spotřebitel vyčká na rozhodnutí o hromadné žalobě proti některé finanční instituci a pakliže bude příznivé, předloží poté svůj vlastní (individuální) nárok bezplatně k finančnímu arbitrovi - spolu s předmětným rozsudkem jakožto "inspirací", jak má finanční arbitr věc (identicky) posoudit. Pokud se takovému spotřebiteli nárok po dobu trvání hromadného řízení nepromlčí, nelze tuto vyčkávací taktiku vyloučit.

Můžeme si tak například představit situaci, kdy hromadnou žalobu vyhraje 20 hromadníků (zde spíše průkopníků) a dalších 500 spotřebitelů se až poté s identickým nárokem - v zájmu ušetřit 16 %, což nemusí být v závislosti na konkrétních okolnostech pro řadu jednotlivců zanedbatelná částka - obrátí na finančního arbitra, kde se jim nic o 16 % krátit nebude. Finanční instituce sice nejspíš k výzvě arbitra přistoupí - pod tlakem existujícího rozsudku o hromadné žalobě - ke smíru. Nic to ale nemění na tom, že dané případy budou u arbitra vázat kapacity a proklamovaný přínos hromadné žaloby v rovině procesní ekonomie či usnadnění vymáhání bagatelních nároků se zde nemusí úplně dostavit.

Uvedený scénář, pochopitelně značně zjednodušený pro účely tohoto příspěvku, nastat nutně nemusí, resp. vše ukáže až čas. Uvádíme jej však záměrně jako jeden z mnoha příkladů toho, že hromadné žaloby mohou výhledově přinést i některé efekty, s nimiž se třeba tolik nepočítalo.

Závěr

Cílem příspěvku bylo v obecnosti poukázat na některé aspekty historicky prvního rozsudku v hromadném řízení, které mohou mít širší přesah a jeví se tedy vhodné vést je v patrnosti. Jedná se především o přístup soudu k některým koncepčnějším otázkám, které mohou být precedenčního charakteru z pohledu budoucích kauz. K obeznámenosti s daným přístupem vybízí už jen fakt, že podle rozvrhu práce Městského soudu v Praze by agendu hromadných žalob měly při nezměněném objemu práce rozhodovat pouze dva senáty.

V době sepsání tohoto příspěvku by stranám měla stále plynout lhůta k podání odvolání a pakliže se k němu některá z nich odhodlá, bude zajímavé sledovat, jak se na celou věc (včetně třeba i některých ze shora nastíněných aspektů) bude odvolací instance dívat. Případ proto budeme i nadále sledovat a o jeho vývoji informovat.

JUDr. Petr Souček, MBA
Counsel

Mgr. et Mgr. Jana Stehlíková
Advokátní koncipientka

[DLA Piper Prague LLP, organizační složka](#)

Panská 854/2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 817 111
e-mail: prague@dlapiper.com

[1] Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2025, č. j. 3 C 10/2024-75.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)